

На основу чланова 19. и 21. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Стојан Марковић, Вишња Аранђеловић, Ивана Стјеља, Златко Чобовић, Љиљана Смајловић, Невена Кривокапић, Вукашин Обрадовић, Владо Мареш, Вера Дидановић, Драган Ђорђевић и Жељко Бодрожић, на седници одржаној 28.2.2019. године, већином гласова, изриче

ЈАВНУ ОПОМЕНУ

Текстом “Списак СНС ботова из Петровца (И део)”, објављеним 13.јануара 2019. године портал „Петровацинфо.рс”

1.прекршио је тачке 1 и 2 Одељка И (Истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије, о обавези новинара да тачно, објективно и благовремено извести о догађајима од интереса за јавност, поштујући право јавности да сазна истину и држећи се основних стандарда новинарске професије, као и да прави јасну разлику између чињеница које преноси, коментара, претпоставки и нагађања,

2. прекршио је тачку 1 Одељка В (Новинарска пажња), по којима је новинар дужан да приступа послу са дужном професионалном пажњом,

3. прекршио је и тачку 1 Одељка ВИИ (Поштовање приватности), о обавези новинара да поштује приватност, достојанство и интегритет људи о којима пише.

Одлука Комисије биће објављена на сајту Савета за штампу (www.savetzastampu.rs) и доступна јавности.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Адвокат Урош Р. Цветојевић поднео је, у име тринаесторо грађана из Петровца на Млави, жалбу Савету за штампу, наводећи да је, спорним текстом прекршено више тачака Кодекса новинара Србије из поглавља Истинитост извештавања, Независност од притиска и Новинарска пажња, те да су на рачин његових клијената изнета тешке увреде, неистините и злонамерне тврдње, са циљем да се нашкоди угледу сваког од њих појединачно. Навео је и да је свима њима, објављивањем текста, угрожена сигурност, јер су им упућене претње.

У одговору на жалбу, Иван Стевановић, који је означен као уредник портала (који, иначе нема импресум и није регистрован у Регистру медија) навео је, најпре,

да је реч о блогу, а не онлајн медију, а затим да није објављено ништа нетачно, јер је реч о подацима “из програма који користе СНС ботови, чиме су њихова имена доступна свима”, док су њихове фотографије преузете са Фејсбука, где су, такође, свима доступне. Додао је и да сматра да је у овом случају реч о личном обрачуна СНС ботова са њим, јер је он повереник Народне странке за територију Петровца на Млави, те да ће се за заштиту обратити правном тиму своје странке.

Чланови Комисије за жалбе закључили су да платформа на којој је текст објављен није блог, већ да је по садржају портал, те да је свако ко на овај начин информише јавност у обавези да се придржава Кодекса новинара. У овом случају, по мишљењу већине чланова Комисије, аутор спорног текста прекршио је нека од етичких правила професије, пре свега кад је реч о провери информација које објављује. Аутор текста није никаквим доказима поткрепио тврдње из текста да су људи чије су фотографије објављене заиста „ботови“, као и да су за тај посао нагађени запошљавањем у државној администрацији, што се из текста закључује. Тиме су прекршене одредбе Кодекса које се односе на обавезу објективног извештавања и јасног разликовања чињеница од претпоставки и нагађања, као и начело дужне професионалне пажње. Такође, објављивањем фотографија подносилаца жалбе повређено је њихово право на приватност. Портал је поступио супротно смерници за промену Кодекса новинара у онлајн окружењу која се односи на третман личних записа, а по којој је приватне податке и записе, укључујући ту и приватне фотографије, видео и друге записе које је приватна особа објавила на друштвеној мрежи или другој платформи, могуће објављивати само уз претходну сагласност те особе, осим у случајевима када интерес јавности претеже над правом на приватност, и то у мери у којој је то неопходно да се оствари сврха извештавања. По мишљењу Комисије, у овом случају не постоји јавни интерес који би оправдао кршење права на приватност.

Због свега тога, Комисија је са осам гласова „за“ и три „против“ одлучила да је портал „Петровац.инфо“ прекршио Кодекс новинара Србије и изрекла јавну опомену.

Београд,
Председавајући
Стојан Марковић

28.2.2019.